

EUROPSKI NADZORNIK ZAŠTITE PODATAKA

Izvršni sažetak Mišljenja Europskog nadzornika za zaštitu podataka o širenju i korištenju nametljivih tehnologija nadzora

(Cjeloviti tekst ovog mišljenja dostupan je na engleskom, francuskom i njemačkom jeziku na internetskoj stranici Europskog nadzornika za zaštitu podataka www.edps.europa.eu)

(2016/C 79/04)

Ovo Mišljenje EDPS-a odnosi se na zaštitu podataka i pitanja privatnosti nastala širenjem i upotrebom nametljivih tehnologija nadzora. Upotreba tih alata podrazumijeva obradu osobnih podataka i moguće zadiranje u privatnost: glavni cilj nametljivih alata za nadzor jest daljinska infiltracija IT sustava (obično preko interneta) kako bi se potajno nadzirale aktivnosti tih IT sustava i tijekom vremena slali podaci korisniku alata za nadzor.

Iako takvi alati mogu biti instrumenti za legitimnu (i reguliranu) upotrebu tijelima za provedbu zakona ili obavještajnim agencijama, a također se mogu upotrebljavati i kao „trojanski konji” za zaobilazanje sigurnosnih mjera u području elektroničkih komunikacija i obrade podataka.

Nacionalne politike i politika EU-a te svi dionici u sektoru informacijskih i komunikacijskih tehnologija (ICT) (programeri, davatelji usluga, prodavači, posrednici, distributeri i korisnici) moraju se osvrnuti na tenzije između pozitivne upotrebe alata za informacijske i komunikacijske tehnologije te negativnog utjecaja koji zlouporaba tehnologije može imati na ljudska prava, posebno na zaštitu osobnih podataka i privatnosti.

U ovom Mišljenju EDPS predlaže da se prijetnja koju predstavlja upotreba nametljivih tehnologija za nadzor rješava putem sljedećih postupaka:

- treba izvršiti procjenu postojećih standarda EU-a za informacijsku i komunikacijsku tehnologiju s ciljem povećanja zaštite ljudskih prava, osobito u slučaju izvoza tehnologije za nadzor i presretanje te povezanih usluga;
- upotreba i širenje (uključujući unutar EU-a) alata za nadzor i presretanje te srodnih usluga trebaju biti u skladu s odgovarajućim propisima, uzimajući u obzir potencijalni rizik od povrede temeljnih prava, posebice prava na privatnost i zaštitu podataka;
- Vijeće EU-a, Europski parlament, Europska komisija i EEAS trebaju razviti dosljednu i učinkovitiju politiku u pogledu izvoza nametljivih alata za nadzor u kontekstu s dvojnog namjenom tehnologija na razini EU-a te na međunarodnoj razini;
- ažurirane politike trebaju regulirati iskorištavanje ranjivosti „nultog dana” kako bi se izbjegla njihova upotreba za povredu temeljnih prava;
- politike EU-a o internetskoj sigurnosti trebaju uzeti u obzir širenje tehnologija za presretanje i nadzor te posebno riješiti taj problem u sklopu odgovarajućeg zakonodavstva;
- treba poticati ulaganja u sigurnost na internetu i inicijative za predefiniranu ugradnju privatnosti u nova tehnološka rješenja;
- treba primijeniti dosljedan pristup kojim će se jamčiti međunarodna zaštita zviždačima koji doprinose otkrivanju kršenja ljudskih prava kroz upotrebu tehnologija za presretanje i nadzor.

Sastavljeno u Bruxellesu 15. prosinca 2015.

Giovanni BUTTARELLI

Europski nadzornik za zaštitu podataka